

Uchwała Nr 4200/II/46/2018

z dnia 2 lutego 2018 roku

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

w sprawie: opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Rajcza wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań.

Na podstawie art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) oraz art. 13 pkt 10, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) - **II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:**

Przewodnicząca: Bernadeta Dziedziak
Członkowie: Tadeusz Stawowczyk
                              Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o prawidłowości planowanej kwoty długu **Gminy Rajcza** wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań – **z zastrzeżeniami** zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 9 stycznia 2018 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Zespołu Zamiejscowego w Bielsku-Białej, wpłynęła Uchwała budżetowa 2018 - Nr XLVI/263/2017 Rady Gminy w Rajczy z dnia 28 grudnia 2017 roku, natomiast w dniu

4 stycznia 2018 roku została przekazana - w formie dokumentu elektronicznego - uchwała Nr XLVI/262/2017 Rady Gminy Rajcza z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rajcza na lata 2018-2027.

Zgodnie z art. 230 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077), regionalna izba obrachunkowa - na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej - przedstawia opinię w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 tej ustawy. W przypadku negatywnej opinii regionalnej izby obrachunkowej wydawanej w zakresie prawidłowości planowanej kwoty długu, jednostka samorządu terytorialnego dokonuje takich zmian uchwał, aby została zachowana relacja określona w art. 243 ww. ustawy o finansach publicznych.

II Skład Orzekający zważył, co następuje:

Prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Rajcza, wynikająca z prognozy sporządzonej na okres obejmujący lata 2018-2027, Skład Orzekający ocenił w szczególności pod kątem spełniania relacji określonej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem - w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym - relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek,
- 2) wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych,
- 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji, do planowanych dochodów ogółem budżetu, nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Na podstawie analizy przedłożonych dokumentów Skład Orzekający stwierdził, że prognoza kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego została opracowana na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Najwyższy poziom zadłużenia

jednostki samorządu terytorialnego w wysokości **9.786.825,60 zł** jest prognozowany w 2018 roku. Na Gminę przypadają także zobowiązania współtworzonego związku. Wykazane kwoty zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę Rajcza, niekorzystające z wyłączeń ustawowych i przypadające do spłaty według danych z poz. 9.3 załącznika nr 1 do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynoszą łącznie 4.084.401,51 zł.

Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia w zakresie spełnienia w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową relacji określonej w przywołanym powyżej art. 243 ustawy.

✓ **Po pierwsze, należy wskazać, że Gmina w wyliczeniu relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych korzysta z wyłączeń ustawowych. W latach 2018 – 2019 relacja zostaje zachowana po ich zastosowaniu.** Wyłączenia z art. 243 ust. 3 ustawy można stosować, ale w terminie **nie dłuższym niż 90 dni** po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji środków, a termin ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy. W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w art. 243 ust. 3 lub 3a lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostaną przekazane albo po ich przekazaniu zostanie orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z nieprzekazanymi środkami /lub środkami w stosunku do których orzeczono zwrot/ lub niespełnieniem warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a, co wynika z przepisu art. 243 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

✓ **Po drugie, spełnienie relacji wynikającej ze wskaźnika z art. 243 ustawy /liczonego według danych z planu za III kwartały 2017 roku/ jest zagrożone, gdyż zgodnie z WPF wskaźnik obsługi i spłaty zadłużenia w latach 2019 do 2021 zbliża się do granicznej wysokości, a różnica do maksymalnego limitu wynosi 0,73% w 2019 roku i zaledwie po 0,04% w latach 2020 i 2021.** Niewielkie zmiany w planie dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetu, jak i odchylenia w jego realizacji mogą zatem spowodować niezachowanie wskaźnika z art. 243 ustawy. O tym bardzo poważnym zagrożeniu, Skład Orzekający informował Organy Gminy między innymi w uchwale Nr 4200/II/251/2017 z dnia 14 grudnia 2017 roku w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, zalecając przeanalizowanie konieczności zaciągania kolejnych kredytów.

✓ Po trzecie, wydając opinię w sprawie Skład Orzekający z urzędu uwzględnia dane będące w posiadaniu Izby na dzień wydawania opinii, w tym również wstępne wyniki dotyczące wykonania dochodów i wydatków budżetowych za 2017 rok, wynikające ze sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S złożonych za grudzień 2017 roku. Według wyliczeń służb tut. Izby, obligatoryjna relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych, liczona według danych z wykonania 2017 roku - nie jest spełniona w 2020 roku, a dopuszczalny limit zostaje przekroczony o 0,03%. Z danych wynika, że przyczyną takiego stanu rzeczy jest niewykonanie dochodów ze sprzedaży majątku. O konsekwencjach braku realistyczności w przyjmowaniu prognozowanych wartości i niebezpieczeństwie wynikającym z niewykonania dochodów ze sprzedaży majątku, Skład Orzekający informował Organy Gminy między innymi w uchwałach z dnia 6 lutego 2017 roku Nr 4200/II/43/2017 w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Rajcza i Nr 4200/II/44/2017 w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej Gminy Rajcza na 2017 rok.

W zaistniałej sytuacji, w ocenie Składu, Organy Gminy winny podjąć pilne działania związane z prawidłowym zarządzaniem długiem, z uwzględnieniem instrumentów finansowych wynikających z obowiązujących przepisów prawnych, w celu doprowadzenia do spełnienia na bezpiecznym poziomie obligatoryjnej relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych /także po uwzględnieniu danych wynikających z wykonania 2017 roku/, aby zachować prawne możliwości samodzielnego uchwalania budżetu i wieloletniej prognozy finansowej, jak również dokonywania ich zmiany.

W podsumowaniu powyższego, II Skład Orzekający zdecydował o wydaniu pozytywnej opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Rajcza wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, **jednakże z zastrzeżeniami sformułowanymi powyżej**. W ocenie Składu na etapie uchwalania prognozy kwoty długu do obliczenia relacji z art. 243 ustawy ma zastosowania regulacja z ust. 2 tego artykułu.

Na zakończenie przypomina się, że jednostka samorządu terytorialnego powinna prognozować odpowiedzialnie, natomiast dane wykazywane w poszczególnych latach objętych wieloletnią prognozą finansową, należy każdorazowo weryfikować z uwzględnieniem ustawowego wymogu realistyczności.

Zgodnie z art. 230 ust. 4 zdanie drugie, w związku z art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, niniejsza opinia winna zostać opublikowana przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 z późn. zm.).

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziedziak